

PRAVILNIK

O SADRŽINI I NAČINU ISTICANJA TURISTIČKE SIGNALIZACIJE

("Sl. glasnik RS", br. 22/2010)

I UVODNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se sadržina i način isticanja turističke signalizacije.

Član 2

Turističke atrakcije, kao i sadržaji turističke ponude, obeležavaju se odgovarajućim simbolima i znacima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje turizam.

Turistička signalizacija je namenjena obaveštavanju učesnika u saobraćaju o turističkim atrakcijama i sadržajima turističke ponude u okviru turističkog prostora ili turističke destinacije (u daljem tekstu: turističko odredište).

Član 3

Turistička odredišta do kojih je pristup lako dostupan širokom krugu korisnika turističkih usluga, koja raspolažu sa parkirališnim mestima i sanitarnim prostorijama i koja imaju organizovan prihvatač gostiju i obezbeđen pristup turistima sa posebnim potrebama označavaju se turističkom signalizacijom.

II SADRŽINA TURISTIČKE SIGNALIZACIJE

1. Znakovi turističke signalizacije

Član 4

Turističku signalizaciju čine:

- 1) znakovi za usmeravanje prema turističkim odredištima;
- 2) znakovi za pružanje informacija o turističkim odredištima;
- 3) znakovi za izraze dobrodošlice;
- 4) znakovi za usmeravanje turista u pešačkim zonama;
- 5) znakovi za usmeravanje biciklista;

6) znakovi za usmeravanje turista na planinarskim stazama i stazama u prirodi.

Pored znakova iz stava 1. ovog člana, za označavanje turističkih odredišta koriste se i znakovi obaveštenja za vođenje saobraćaja u zoni raskrsnice na kojima nazivi i simboli turističkih odredišta mogu da se nalaze u obliku posebnog polja ili umetnute osnove.

Član 5

Znakovi turističke signalizacije mogu sadržati natpis, simbol, strelicu koja označava pravac kretanja, likovni ili grafički prikaz turističkog odredišta, kao i informacije o sadržaju turističke ponude.

Za označavanje kulturno-istorijskih znamenitosti i objekata na znakovima turističke signalizacije, umesto simbola se može koristiti fotografski prikaz u više boja.

Član 6

Nazivi turističkih odredišta i druge informacije na znakovima turističke signalizacije ispisuju se na srpskom jeziku ćirilskim pismom i najmanje na jednom stranom jeziku.

Na područjima Republike Srbije na kojima žive pripadnici nacionalnih manjina, nazivi turističkih odredišta i druge informacije na znakovima turističke signalizacije ispisuju se i na jezicima i pismima nacionalnih manjina, u skladu sa zakonom kojim se uređuje službena upotreba jezika i pisma.

Član 7

Ispisivanje naziva turističkih odredišta i drugih informacija na znakovima turističke signalizacije, u pogledu oblika i vrste slova i brojeva, vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje saobraćaj na putevima.

Član 8

Veličina znakova i raspored elemenata na znaku mora biti prema propisanim standardima, ako ovim pravilnikom nije drugačije određeno.

Član 9

Znakovi turističke signalizacije moraju biti svetloodbojni ili osvetljeni i usaglašeni sa ostalim znakovima uz koje se postavljaju.

Član 10

Simboli koji bliže određuju karakterističan objekat na koji se odnose ili sadržaj turističke ponude, a koriste se na znakovima turističke signalizacije ili samostalno, pripadaju grupi simbola koji se primenjuju na saobraćajnim znakovima obaveštenja ili grupi grafičkih simbola za opštu upotrebu.

Znak turističke signalizacije može sadržati najviše šest simbola.

Član 11

Na znakovima turističke signalizacije ne mogu se nalaziti natpisi ili simboli koji služe za reklamiranje turističkih ili drugih sadržaja.

2. Znakovi za usmeravanje prema turističkim odredištima

Član 12

Znakovi za usmeravanje prema turističkim odredištima su:

- 1) znak "turistički strelasti putokaz";
- 2) znak "turistička putokazna tabla";
- 3) znak "turistička informaciona tabla".

Član 13

Znak "turistički strelasti putokaz" označava pravac prema jednom turističkom odredištu.

Znak iz stava 1. ovog člana sadrži tekst i simbole, odnosno samo simbole.

Znak može da sadrži sledeće kombinacije teksta i simbola:

- 1) jedan simbol i jedan natpis;
- 2) jedan simbol i dva natpisa;
- 3) najviše tri simbola.

Na znaku može biti ispisano rastojanje do označenog turističkog odredišta.

Na znaku se ne ispisuje broj puta.

Član 14

Znak "turistička putokazna tabla" označava pravac puta prema turističkom odredištu.

Znak iz stava 1. ovog člana je pravougaonog oblika i sadrži jedan simbol, najviše dva natpisa i strelicu koja označava kretanje pravo, levo ili desno.

Natpis ili natpisi moraju biti postavljeni u sredini znaka, između strelice i simbola.

Član 15

Znak "turistička informaciona tabla" sadrži informacije o turističkom odredištu.

Znak iz stava 1. ovog člana ima oblik pravougaonika ili kvadrata i sadrži naziv turističkog odredišta, simbol i udaljenost do turističkog odredišta. Na znaku mogu biti ispisani i nazivi objekata u okviru turističkog odredišta ili detaljnije objašnjenje vezano za turističko odredište.

Ukoliko više turističkih odredišta čine zajedničku turističku celinu, na znakovima iz stava 1. ovog člana može se u jednom redu na početku table, ispisati naziv zajedničke turističke celine.

Ukoliko se turistička informaciona tabla postavlja u zoni raskrsnice u donjem delu table može se ispisati udaljenost od raskrsnice i strelica za smer kretanja.

3. Znakovi za pružanje informacija o turističkim odredištima

Član 16

Znakovi za pružanje informacija o turističkim odredištima su:

- 1) znak "sadržaj turističke ponude";
- 2) znak "turistički put";
- 3) znak "turističke informacije".

Član 17

Znak "sadržaj turističke ponude" označava sadržaj turističke ponude u okviru turističkog odredišta.

Znak iz stava 1. ovog člana je pravougaonog oblika. Znak sadrži naziv turističkog odredišta i simbole koji označavaju sadržaj turističke ponude. Naziv turističkog odredišta ispisuje se u gornjem delu znaka. Znak može sadržati likovni, grafički ili fotografski prikaz koji simbolizuje turističko odredište.

Najveća dozvoljena površina znaka iz stava 1. ovog člana je 6 m².

Za ispisivanje naziva turističkog odredišta koriste se slova visine (H) prema propisanim standardima.

Član 18

Znak "turistički put" označava mesto na putu od kojeg je put ili njegov deo promovisan od strane Turističke organizacije Srbije (u daljem tekstu: TOS) za turistički put (panoramski putevi, putevi vina, staze zdravlja, planinski putevi, putevi kulture, biciklistički putevi, staze, rute i sl.).

Znak iz stava 1. ovog člana je pravougaonog oblika i sadrži simbol ili grafički prikaz, kao i vrstu i naziv turističkog puta iz stava 1. ovog člana.

Najveća dozvoljena površina znaka iz stava 1. ovog člana je 6 m².

Osnova znaka "turistički put" i simboli na znaku su braon boje. Okvir, natpisi i umetnuta osnova za simbole su bele boje. Grafički prikaz na znaku "turistički put" može da bude u više boja.

Član 19

Znak "turističke informacije" sadrži detaljnije informacije koje su namenjene turistima o gradu, opštini, turističkom prostoru, turističkoj destinaciji, turističkom mestu ili turističkoj lokaciji.

Znak iz stava 1. ovog člana može sadržati i servisne informacije (na primer: naziv, kategorija, adresa, brojevi telefona hotela i drugih kategorisanih objekata; naziv, adresa, brojevi telefona restorana; naziv, adresa, brojevi telefona servisa, i sl.) za korisnike turističkih usluga.

Znak iz stava 1. ovog člana je pravougaonog oblika i podeljen je na dva vodoravna polja. Polje u gornjem delu znaka je maksimalne visine 40 cm i sadrži natpis "turističke informacije".

Polje u donjem delu znaka iz stava 1. ovog člana sadrži likovne, grafičke, kartografske ili fotografske prikaze i pisane informacije o turističkoj ponudi grada, opštine, turističkog područja, turističkog mesta ili turističkog lokaliteta. Ukoliko znak sadrži i servisne informacije, polje u donjem delu znaka deli se na tri uzdužna polja, tako da dva bočna polja zajedno čine 1/3 celog polja. Servisne informacije se ispisuju u bočnim poljima.

Kada znak iz stava 1. ovog člana sadrži samo likovni, grafički ili fotografski prikaz o turističkoj ponudi, na znaku može biti ispisan samo naziv turističkog odredišta.

Najveća dozvoljena površina znaka iz stava 1. ovog člana je 10 m² u naselju i 20 m² izvan naselja.

Sadržaj turističke informacione table može da bude predstavljen i u elektronskom obliku.

Znak "turističke informacije" ima osnovu znaka bele boje, okvir, linije koje dele polja i polje na kome se ispisuje tekst "turističke informacije" su braon boje - tekst "turističke informacije" ispisuje se belom bojom - likovni, grafički, kartografski, fotografski prikazi i pisane informacije mogu biti prikazani u više boja.

Član 20

Boje znakova iz čl. 13, 14, 15. i 17. ovog pravilnika određuju se u zavisnosti od značaja turističkog odredišta na koji se znak odnosi:

1) za turistička odredišta od izuzetnog i velikog značaja osnova znaka je smeđe (braon) boje, okvir, natpisi i umetnuta osnova na kojoj se nalazi simbol su bele boje;

2) za turistička odredišta od lokalnog značaja osnova znaka je bele boje, okvir i natpisi crne boje, a simbol braon boje.

4. Znakovi za izraze dobrodošlice

Član 21

Znakovi za izraz dobrodošlice su znak "dobrodošli" i znak "doviđenja".

Znak "dobrodošli" je pravougaonog oblika i sadrži natpis za izraz dobrodošlice na ulazu u Republiku Srbiju ili u turističku destinaciju.

Znak za izraz dobrodošlice u Republiku Srbiju sadrži natpis "Republika Srbija", mali grb Republike Srbije i tekst "dobrodošli".

Znak "doviđenja" je pravougaonog oblika i sadrži natpis "Republika Srbija" i tekst "doviđenja".

Znak "dobrodošli" u turističku destinaciju je pravougaonog oblika i sadrži naziv turističke destinacije i natpis "dobrodošli". Znak za izraz dobrodošlice u turističku destinaciju može sadržati simbol, likovni, grafički ili fotografski prikaz.

Znak "doviđenja" je pravougaonog oblika i sadrži naziv turističke destinacije i natpis "doviđenja".

Najveća dozvoljena površina znakova za izraz dobrodošlice je:

1) 16 m² za znakove za izraz dobrodošlice koji se postavljaju na ulazu i izlazu iz Republike Srbije, i

2) 6 m² za znakove za izraz dobrodošlice koji se postavljaju na ulazu i izlazu iz turističke destinacije.

Član 22

Znakovi za izraz dobrodošlice u Republiku Srbiju imaju osnovu znakova plave boje, okvir i natpisi su bele boje, a simboli se nalaze na umetnutoj osnovi bele boje.

Znakovi za izraz dobrodošlice u turističku destinaciju izuzetnog i velikog značaja imaju osnovu znakova braon boje, okvir i natpisi su bele boje, a simboli se nalaze na umetnutoj osnovi bele boje.

Znakovi za izraz dobrodošlice u ostale turističke destinacije imaju osnovu znakova bele boje, okvir i natpisi su braon boje, a simboli se nalaze na umetnutoj osnovi bele boje.

5. Znakovi za usmeravanje turista u pešačkim zonama

Član 23

Znakovi za usmeravanje turista u pešačkim zonama su:

- 1) znak "kulturno-istorijska znamenitost";
- 2) znak "prirodna znamenitost";
- 3) znak "ugostiteljski objekat";
- 4) znak "javni objekat".

Član 24

Znak "kulturno-istorijska znamenitost" označava pravac prema kulturnim ili istorijskim znamenitostima, spomenicima ili objektima u naselju (spomenici kulture, prostorne i kulturno-istorijske celine, arheološka nalazišta, verski objekti, biblioteke i sl.).

Član 25

Znak "prirodna znamenitost" označava pravac prema prirodnoj znamenitosti ili objektima u naselju (botanička bašta, zoološki vrt, akvarijum i sl.) ili prema prirodnoj znamenitosti ili objektima u zaštićenom prirodnom dobru.

Član 26

Znak "ugostiteljski objekat" označava pravac prema kategorisanim ugostiteljskim objektima, hostelima i restoranima u naselju. Na znaku se ispisuje vrsta objekta (hotel, motel i sl.) i naziv objekta.

Član 27

Znak "javni objekat" označava pravac prema javnim objektima u naselju kao i pravac prema delu grada, naselju, trgu.

Član 28

Znakovi za usmeravanje turista u pešačkim zonama imaju pravougaoni oblik i sadrže jedan simbol, najviše dva natpisa i strelicu koja označava pravac kretanja.

Natpis ili natpisi moraju biti postavljeni u sredini znaka, između strelice i simbola. Polje sa simbolom se odvaja uspravnom linijom od polja sa natpisom.

Član 29

Boja znakova za usmeravanje turista u pešačkim zonama određuje se na sledeći način:

- 1) znak "kulturno-istorijska znamenitost" ima osnovu znaka smeđe (braon) boje, okvir, natpisi, strelica i simbol su bele boje;
- 2) znak "prirodna znamenitost" ima osnovu znaka zelene boje, okvir, natpisi i strelica su bele boje, a simbol na znaku je zelene boje na umetnutoj osnovi bele boje;
- 3) znak "ugostiteljski objekat" ima osnovu znaka plave boje, okvir, natpisi i strelica su bele boje a simbol na znaku je plave boje na umetnutoj osnovi bele boje;
- 4) znak "javni objekat" ima osnovu znaka bele boje, okvir, natpisi i strelica su crne boje, a simbol crne boje na umetnutoj osnovi bele boje - naziv tržišnih centara i sajмова može se ispisati konturnom linijom;

Na znakovima za usmeravanje turista u pešačkim zonama, može se postaviti simbol crvene boje, kao oznaka objekta "hitne medicinske pomoći".

6. Znakovi za usmeravanje biciklista

Član 30

Znakovi za usmeravanje biciklista su znak "biciklistička putokazna tabla" i znak "biciklistička informaciona tabla".

Član 31

Znak "biciklistička putokazna tabla" označava pravac prema turističkom odredištu na biciklističkom putu, stazi ili ruti.

Znak iz stava 1. ovog člana je pravougaonog oblika dimenzija 100x20 cm i sadrži najviše dva simbola, najviše dva natpisa i udaljenost do turističkog odredišta. U donjem delu znaka mogu se ispisati dopunske informacije namenjene biciklistima, na površini čije dimenzije mogu iznositi 100x4 cm.

Natpis ili natpisi moraju biti postavljeni u sredini znaka, između simbola i udaljenosti do turističkog odredišta.

Izuzetno od stava 2. ovog člana na biciklističkom putu, stazi ili ruti, može se koristiti znak "biciklistička putokazna tabla" pravougaonog oblika, dimenzija 32x16 cm koji sadrži dva simbola (piktogrami) za označavanje (indikaciju) broja i naziva biciklističkog puta.

Član 32

Znak "biciklistička informaciona tabla" sadrži informacije o biciklističkom putu, stazi ili ruti i turističkim odredištima na biciklističkom putu, stazi ili ruti.

Znak iz stava 1. ovog člana ima oblik pravougaonika, dimenzija osnove 200 cm i visine 170 cm i sadrži naziv turističkog odredišta, simbol i udaljenost do turističkog odredišta. Informacije o biciklističkom putu, stazi ili ruti i turističkim odredištima na biciklističkom putu, mogu biti prikazane u tekstualnom i grafičkom obliku.

Kada se znak "biciklistička informaciona tabla" postavlja na ulazu u Republiku Srbiju u gornjem delu znaka sadrži natpis za izraz dobrodošlice na ulazu u Republiku Srbiju.

Ukoliko se biciklistička informaciona tabla postavlja u zoni raskrsnice u donjem delu table može se ispisati udaljenost od raskrsnice i strelica za smer kretanja.

Član 33

Znak "biciklistička putokazna tabla" ima osnovu znaka plave boje, natpisi i simboli su bele boje. Osnovna boja dopunske površine je crvena za glavne biciklističke staze, zelena za alternativne biciklističke staze i ljubičasta za lokalne biciklističke staze. Tekst na dopunskim površinama ispisuje se belom bojom.

Znak "biciklistička informaciona tabla" ima osnovu znaka plave boje, natpisi su bele boje. Simboli i grafički prikazi mogu biti prikazani u više boja.

7. Znakovi za usmeravanje turista na planinarskim stazama i stazama u prirodi

Član 34

Znak "planinarski strelasti putokaz" označava pravac prema turističkom odredištu na planinarskim stazama i stazama u prirodi.

Znak iz stava 1. ovog člana ima oblik strelastog putokaza, dimenzija osnove 100 cm i visine 16 cm i sadrži tekst i simbole, odnosno samo tekst ili samo simbole kojima se bliže određuje vrsta staze, sadržaji turističke ponude, kao i druge informacije koje su namenjene turistima.

Član 35

Znak "planinarski strelasti putokaz" ima osnovu znaka žute boje kada se izrađuje od metala ili plastike, odnosno prirodnu boju drveta kada se izrađuje od drveta. Natpisi na znaku su crne boje, a simboli mogu biti u više boja.

III NAČIN ISTICANJA TURISTIČKE SIGNALIZACIJE

Član 36

Isticanje turističke signalizacije kojom se označavaju turistička odredišta vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje turizam, kao i u skladu sa propisima kojima se uređuje planiranje i izgradnja objekata, propisima kojima se uređuje bezbednost saobraćaja na putevima i propisima kojima se uređuju javni putevi.

Član 37

Isticanje turističke signalizacije obuhvata donošenje programa postavljanja turističke signalizacije, izradu projekata postavljanja turističke signalizacija, postavljanje turističke signalizacije i kontrolu stanja turističke signalizacije.

Isticanje turističke signalizacije vrši se na način kojim se obezbeđuje kontinuitet u označavanju turističkih odredišta.

Član 38

Znakovi turističke signalizacije se postavljaju u blizini turističkih odredišta, a najmanje na poslednjoj raskrsnici sa pristupnim putem koji vodi direktno do turističkog odredišta.

Za turistička odredišta od izuzetnog i velikog značaja, znakovi turističke signalizacije mogu da se postave i na prethodnim važnim raskrsnicama, kao i duž putnih pravaca.

Član 39

Ukoliko znak "turistička informaciona tabla" prethodi putokazima i putokaznim tablama, postavlja se samostalno, i to najviše dva znaka na različitim rastojanjima od putokaza i putokaznih tabli, na svakom od prilaznih puteva ka turističkom odredištu na koje upućuje.

Član 40

Znak "turistički put" postavlja se na početnoj i krajnjoj tački puta ili dela puta koji je programom Turističke organizacije Srbije promovisan za turistički put ili samo na početku kružne putanje.

Član 41

Znakovi za izraz dobrodošlice postavljaju se:

- 1) na graničnim prelazima Republike Srbije;
- 2) na prostoru turističke destinacije.

Član 42

Znak "turističke informacije" postavlja se na odmorištima i drugim prostorima uz put koji su namenjeni odmoru, kao i na površinama određenim za kretanje pešaka.

Noseća konstrukcija znaka može biti dizajnirana prema stilskim zahtevima neposrednog okruženja.

Ispred znaka se postavlja znak "informacija" sa dopunskim tablama koje označavaju udaljenost u metrima do mesta postavljanja znaka.

Član 43

Znakovi za usmeravanje turista u pešačkim zonama postavljaju se na udaljenosti od najmanje 220 cm u odnosu na površine određene za kretanje pešaka.

Noseća konstrukcija znakova iz stava 1. ovog člana može se konstruisati i dizajnirati prema stilskim zahtevima neposrednog okruženja.

Član 44

Minimalna visina postavljenog znaka "biciklistička putokazna tabla" u odnosu na površinu biciklističkog puta, staze ili rute je 220 cm.

Minimalna visina postavljenog znaka znaka "biciklistička informaciona tabla" u odnosu na površinu biciklističkog puta, staze ili rute je 150 cm.

Član 45

Položaj, mesto postavljanja i visina postavljanja znakova određuje se tako da turistička signalizacija:

- 1) ne zaklanja postavljene saobraćajne znakove;
- 2) ne odvraća pažnju vozača od postavljenih saobraćajnih znakova;
- 3) ne ugrožava kretanje pešaka;
- 4) nije zaklonjena pešacima i parkiranim vozilima.

Član 46

Na autoputu se mogu označavati turistička odredišta od izuzetnog i velikog značaja koja se nalaze u neposrednoj blizini autoputa ili je do njih izgrađen poseban priključni put za vezu sa autoputem i to: kulturno dobro od izuzetnog i velikog značaja; nacionalni park; rezervat biosfere; turističko mesto I kategorije; olimpijski sportski centar; javno skijalište; kulturno-istorijski kompleks od nacionalnog značaja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, na autoputu može biti označeno kulturno dobro od izuzetnog i velikog značaja, koje se ne nalazi u neposrednoj blizini autoputa ili do njega nije izgrađen poseban priključni put za vezu sa autoputem.

Član 47

Znakovi turističke signalizacije postavljaju se i na mestima gde postoje teškoće u izboru pravaca kretanja prema hotelima i motelima.

U naseljenom mestu u kojem postoji više hotela i motela, turističkom signalizacijom moraju biti obuhvaćeni svi hoteli i moteli.

Član 48

Znakovi kojima se korisnici turističkih usluga upućuju do turističkih odredišta koja se u dužem periodu godine ne koriste (npr. skijaški tereni, plaže, itd.), u tom periodu se uklanjaju ili uz te znakove mora biti istaknuta dopunska tabla kojom će se (rečima ili simbolom) jasno označiti u kom vremenskom periodu se znak primenjuje.

Član 49

Na znakovima kojima se označavaju ugostiteljski i nautički objekti mora biti ispisana vrsta objekta.

Simboli koji se koriste za označavanje sadržaja turističke ponude mogu biti istaknuti samo kada su označeni sadržaji dostupni korisnicima turističkih usluga.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 50

Znakovi koji se koriste kao znakovi turističke signalizacije, a koji nisu u skladu sa ovim pravilnikom, moraju se ukloniti ili zameniti najkasnije do 31. decembra 2011. godine.

Član 51

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o sadržini i načinu isticanja turističke signalizacije ("Službeni glasnik RS", broj 109/05).

Član 52

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".